

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมความดันโลหิตในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะก่อนการบำบัดทดแทนไต
 FACTORS INFLUENCING BLOOD PRESSURE CONTROL IN PATIENTS WITH PREDIALYSIS
 CHRONIC KIDNEY DISEASE

ร.อ.หญิง มลทนา เบ็ญณรงค์ 5736822 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อรวรณ ศรียุคศุทธ, D.S.N., จงจิต เสน่หา, Ph.D. (NURSING),
 บัญชา สติระพจน์, พ.บ., ว.ว.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงทำนาย เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายความดันโลหิต ความสม่ำเสมอในการรับประทานยาลดความดันโลหิต ระดับความรุนแรงของโรคไตเรื้อรัง และการเป็นโรคเบาหวานต่อการควบคุมความดันโลหิตในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะก่อนการบำบัดทดแทนไต โดยใช้กรอบแนวคิด Model for Hypertension Development and Assessment (HDA) ของ Frazier (2000) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง อายุ 18 ปีขึ้นไป และยังไม่ได้รับการบำบัดทดแทนไต มารับการรักษาที่คลินิกโรคไต และคลินิกอายุรกรรม โรงพยาบาลศัลยศาสตร์แห่งหนึ่ง จำนวน 120 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินเป้าหมายความดันโลหิตและการควบคุมความดันโลหิต แบบสอบถามความสม่ำเสมอในการรับประทานยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติถดถอยโลจิสติก

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างอายุเฉลี่ย 73.07 ปี (S.D. = 8.04) เป็นโรคเบาหวานร้อยละ 60 รับประทานเป้าหมายความดันโลหิตร้อยละ 41.7 มีความสม่ำเสมอในการรับประทานยาร้อยละ 58.3 ควบคุมความดันโลหิตได้ตามเป้าหมายร้อยละ 68.3 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยโลจิสติกพบว่า ตัวแปรอิสระสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรการควบคุมความดันโลหิตได้ร้อยละ 10.4 (Nagelkerke $R^2 = 0.104$) โดยผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะที่ 4 เสี่ยงต่อการควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ตามเป้าหมายมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับระยะที่ 3a 5.98 เท่า (OR= 5.98, 95%CI = 1.365, 26.210; $p < 0.05$)

จากผลการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลและทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการประเมินการควบคุมความดันโลหิตในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีระดับความรุนแรงของโรคมกขึ้นซึ่งมีความเสี่ยงต่อการควบคุมความดันโลหิตได้ยากขึ้น และหาวิธีจัดการให้การควบคุมความดันโลหิตเป็นไปตามเป้าหมาย

คำสำคัญ: โรคไตเรื้อรังระยะก่อนการบำบัดทดแทนไต/ ความรู้เป้าหมายความดันโลหิต/ ความสม่ำเสมอในการรับประทานยาลดความดันโลหิต/ การควบคุมความดันโลหิต